



Šių metų studentų priėmimo rezultatai: VGTU išlaikė lyderio pozicijas tarp Lietuvos universitetų technologijos mokslų studijų srityje

Šių metų VGTU studentų priėmimo rezultatai nenuvylė

Edita Jučiūtė

Šiomet VGTU, stojantiesiems pasiūlęs net 45 bakalauro studijų programas, prie akademinių studijų pakvietė prisijungti 1 909 bakalaurentus. Mažėjant bendrajam stojančiųjų į Lietuvos aukštąsias mokyklas skaičiui, universitetas pasiekė pakankamai gerus priėmimo rezultatus į bakalauro ir vientisųjų studijų programas.

Priimtų studentų skaičius mažėjo nedaug

„Palyginti su praėjusių metų rezultatais, į universitetą priimtų studentų skaičiaus mažėjimas nebuvo toks drastiškas. Planavome, kad į universitetą įstos šiek tiek mažiau studentų. Tam yra objektyvios priežastys: šiais metais 9 proc. sumažintas valstybės finansuojamų vietų skaičius. Todėl ir universitete turėjome mažiau valstybės finansuojamų vietų. Kita vertus, šiomet daugiau nei pernai priėmėme už savo studijas sumokančių studentų, – šių metų priėmimo rezultatus vertino Vilniaus Gedimino technikos universiteto rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas. – Universitete šiuo metu intensyviai analizuojame bakalauro studijų priėmimo rezultatus, įvertiname stojimo rezultatus pagal atskiras studijų programas. Kodėl kai kurios

studijų programos nesulaukė reikiamo studentų populiarumo lėmė keletas priežasčių: pirmiausia mes per mažai supažindiname jaunus žmones su perspektyviomis specialybėmis, antra, abiturientai linkę daugiau rinktis socialines studijas, kadangi šios iš esmės yra lengvesnės už inžinerines. Tai yra suprantama, žmogiška. Be to, socialinių mokslų studijos kainuoja daug pigiau, todėl inžineriniai mokslai savaime tampa ne pati parankiausia studijų sritis. Lietuvos žiniasklaidoje vasarą sklandė mitas, kad technologinių mokslų studijų krepšelių skaičius bus didesnis. Norėčiau paneigti šią nuomonę, tiesiog technologijos moksluose buvo mažesnis mažinimas nei kitose srityse. Jei žiūrėtumėme į 2007 metus, kai buvo įvesta studijų krepšelių sistema, technologijos mokslų finansavimas buvo labai stipriai sumažintas. Tam, kad būtų atstatytas šis

pirminis sumažinimas, reikėtų keletą metų nemažinti arba mažinti daug mažiau.“

Doktorantūros ir magistrantūros studijų valstybės finansuojamų vietų skaičių lemia universiteto mokslo rezultatai. Šiais metais universitetas neteko beveik trijų šimtų valstybės finansuojamų magistrantūros vietų.

„Tokio valstybės finansuojamų vietų sumažinimo priežastis – kritę 2008–2011 metų mokslo pasiekimai. Mano manymu, skirstant magistrantūros studijų valstybės finansuojamas vietas, atsižvelgti tik į mokslo rezultatus yra per griežta. Inžineriniai mokslai yra ilgi ir sudėtingi, todėl būtinas jų tęstinumas, daugeliui mokslo sričių akivaizdžiai nepakanka tik bakalauro studijų“, – tvirtino prof. dr. Alfonsas Daniūnas.

Nukelta į p. 3

NAUJIENOS:
VGTU lankėsi
WIPO generalinis
direktorius Francis
Gurry



» Spalio 9-ąją Vilniaus Gedimino technikos universitete lankėsi Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) generalinis direktorius Francis Gurry. Svečias susitiko su universiteto vadovybe.

Pasak mokslo prorektoriaus prof. habil. dr. Antano Čenio, tikimasi, kad dar šiais metais VGTU galėtų apsilankyti WIPO ekspertai, kurie pateiktų siūlymus, kaip universitete būtų geriausia organizuoti intelektinės nuosavybės apsaugą ir technologijų perdavimą.

Preliminariai susitarta suorganizuoti VGTU specialistų vizitus kituose universitetuose.

WIPO generalinis direktorius F. Gurry taip pat skaitė paskaitą studentams ir pristatė WIPO organizaciją.

Paskaitos metu F. Gurry kalbėjo apie intelektinę nuosavybę ir jos reikšmę pasaulyje, pateikė intelektinės nuosavybės pavyzdžių, plačiau papasakojo apie kylančias problemas, apie tai, kokie intelektinės nuosavybės objektai gali būti saugomi.

NAUJIENOS:
Profesorius iš Lenkijos skaitė paskaitas



» Rugsėjo 10–20 dienomis VGTU SF, FM, TIF ir APF studentams ir dėstytojams 10 paskaitų ciklą „Nuo dalelių mechanikos iki geotechnikos“ skaitė garsus mokslininkas prof. habil. dr. Zbigniew Sikora, Gdanskos technologijos universiteto Geotechnikos, geologijos ir jūrų inžinerijos katedros vedėjas. Svečias susitiko su VGTU vadovybe, tarėsi dėl konkrečių bendrų mokslo tyrimų. Profesoriaus iniciatyva tartasi ir dėl galimybių vykdyti bendras visų pakopų studijas geotechnikos srityje.

SENATE

2013-09-26

PATVIRTINTA:

- Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato posėdžių planas 2013–2014 m. m.

PRITARTA:

- 2 terminuotoms darbo sutartims.

NUTARTA:

- Dėl mokslo ir taikomosios veiklos (eksperimentinės plėtos) darbų teikimo 2013 m. Lietuvos mokslo premijų konkursui.
- Dėl Kūrybinių industrijų fakulteto atestacijos ir konkursų komisijos narių pakeitimo.
- Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. 58-3.9 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto administracijos ir kitų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo.
- Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato 2012 m. sausio 31 d. nutarimo Nr. 55-3.15 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato komisijų tvirtinimo“ pakeitimo.

DOCENTO PEDAGOGINIS VARDAS SUTEIKAS: Jolantai Tamošaitienei.

2013-10-22

NUTARTA:

- Dėl dalies Vilniaus Gedimino technikos universiteto patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto investavimo.

PATVIRTINTA:

- 2 katedrų vedėjai.

NUTARTA:

- Dėl Aplinkos inžinerijos fakulteto ir Antano Gustaičio aviacijos instituto atestacijos ir konkursų komisijos narių pakeitimo.
- Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato 2012 m. sausio 31 d. nutarimo Nr. 55-3.15 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato komisijų tvirtinimo“ pakeitimo.

PASKIRTOS VARDINĖS STIPENDIJOS 2013–2014 M. M. RUDENS SEMESTRUI

PIRMOSIOS PAKOPOS STUDIJS

I laipsnio

L.D.K. Gedimino

1. Lidijai Kirjackajai, FMF, VISf-12
2. Aurelijai Baltuonytei, MEF, GIVf-12
3. Justinai Šateikaitei, STF, STfu-12
4. Renatai Autukevičiūtei, TIF, TIF-12/2
5. Kristinai Tamaškauskaitei, TIF, TVf-12/2

II laipsnio

L. S. Gucevičiaus

6. Indrei Saladžinskaitei, ARF, Af-10/1
7. Dovilei Liaudanskytei, ARF, Af-12/1
8. Vaivai Andriušytei, ARF, Af-11/1

K. Antanavičiaus

9. Giedrei Savickytei, VVF, VFf-10
10. Laurai Mockutei, VVF, IVf-11
11. Indrei Rumbutytei, STF, NTVf11/2

S. Dirmanto

12. Deimantei Pupelytei, APF, GKf-10/2
13. Arnui Kavolynui, APF, PEF-11/1

V. A. Graičiūno

14. Ievai Černekytei, TIF, TEF-10/1

A. Čyro

15. Aistei Ramelytei, STF, Sf-12/4

K. Semenavičiaus

16. Pavel Detiukevič, ELF, EKsf-10
17. Juozui Sadauskui, ELF, ETf-12/2
18. Artūrai Jonkui, ELF, Ef-12/1
19. Pijui Leonavičiui, MEF, MEfu-12

S. Kairio

20. Miglei Birgelaitei, APF, APf-12/1
21. Živilei Bingelytei, APF, AATf-11

D. Maciulevičiaus

22. Ievai Ramanauskaitei, FMF, MMf-11
23. Eglei Barkauskaitei, FMF, BIf-10

III laipsnio

24. Renatai Petrauskaitei, APF, NTKf-10
25. Vytautui Kvedaravičiui, AGAI, Opa-10/1
26. Mindaugui Petruškai, AGAI, OPfa-11
27. Šarūnui Murauskui, AGAI, SVfau-12

ANTROSIOJOS PAKOPOS STUDIJS

I laipsnio

L.D.K. Gedimino

28. Aleksandrui Vasjanovui, ELF, MNEfm-12
29. Kristinai Pilipavičiūtei, STF, NTVfm-12
30. Deividui Celencevičiui, FMF, IKGfm-12

II laipsnio

K. Antanavičiaus

31. Alinai Kvietkauskienei, VVF, IVfmu-12

K. Semenavičiaus

32. Aurai Gumauskaitei, MEF, SPIfm-12

III laipsnio

33. Tautvydai Berteškai, APF, GISmf-12
34. Mindaugui Kulbiui, AGAI, AEfm-12
35. Eimantui Berteškai, AGAI, OPfa-11



Dar vieną parodą VGTU atidarė Švedijos ambasadorė Lietuvoje Cecilia Ruthström-Ruin

Švedijos ambasadorė VGTU atidarė nuotraukų parodą

Kristina Buidovaitė

Spalio 15 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Verslo vadybos fakultete atidaryta nuotraukų paroda „Gyvenimo dëlionė“. Parodą atidarė Švedijos ambasadorė Lietuvoje Cecilia Ruthström-Ruin, VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas ir Verslo vadybos fakulteto dekanė doc. dr. Jelena Stankevičienė.

„Vaikai, tėvai, darbas, namai, pajamos ir lygios galimybės – tai sudėtinės dalys, kurios Švedijoje vadinamos gyvenimo dëlione“, – taip pristatoma nuotraukų paroda, kuri yra trečiojo Atviros pažangos forumo „Lietuva 2030“ dalis. Trečiasis forumas, kurio tema „Gerovės valsybės modelis – šiaurietiška patirtis ir perspektyvos Lietuvoje“, startavo šį rudenį. Jo metu bus siekiama pagilinti Lietuvos visuomenės žinias apie šiaurietišką gerovės visuomenės modelį, diskutuoti apie tai, ką Lietuva galėtų perimti kurdama savo šalies gerovę. Bus aptariama darbo rinkos svarba gerovės visuomenės modelyje, šeimos politika, socialinės gerovės technologijos ir

kultūros vaidmuo gerovės visuomenėje.

VGTU rektorius parodos atidarymo metu akcentavo sėkmingą universiteto ir Švedijos aukštųjų mokyklų akademinį bendradarbiavimą. Universiteto partnerių sąrašas – devynios Švedijos aukštosios mokyklos. Rektorius teigimu, VGTU Verslo vadybos fakulteto studentai ateityje taip pat galėtų tapti puikiais verslo ryšių su Švedija kūrėjais ir tęsėjais.

Švedijos ambasadorės teigimu, paroda „Gyvenimo dëlionė“ – puikus tarptautinio bendradarbiavimo pavyzdys. „Šios parodos tema – švedų šeimos gyvenimas, kuriame ypatingą vietą užima vaikai – ypač

svarbi Švedijos visuomenės dalis – ir jų ateitis“, – parodos atidarymo metu kalbėjo Švedijos ambasadorė Lietuvoje Cecilia Ruthström-Ruin.

Pirmoji didelės sėkmės sulaukusi fotografijų paroda prieš keletą mėnesių atidaryta VGTU bibliotekos „Galerijoje A“. Parodos autorius – rusų kilmės, vaikystę Lietuvoje praleidęs, o dabar Švedijoje gyvenantis fotografas Dmitrij Karpenko. Fotografijų parodoje „Švedija iš paukščio skrydžio“ eksponuotos nuotraukos, padarytos iš lėktuvo kabinos, pagrindinis jų objektas – Švedijos grožis.

Švedijos instituto paroda „Gyvenimo dëlionė“ iš VGTU keletą metų keliaus po Lietuvą.



Parodos tema – švedų šeimos gyvenimas, kuriame ypatingą vietą užima vaikai – ypatingai svarbi Švedijos visuomenės dalis



Siekiant gabius studentus integruoti į akademinę aplinką, šiemet universitete startavo naujas projektas



Prof. dr. A. Daniūnas: „Universitetų situacija šiandien pasikeitė iš esmės“

Šių metų VGTU studentų priėmimo rezultatai nenuvylė

Atkelta iš p. 1

Universitetų situacija keičiasi iš esmės

Universitetų situacija šiandien pasikeitė iš esmės: buvęs laikotarpis, kai studentų skaičius aukštosiose mokyklose nuolat didėjo, tapo praeimi, šiuo metu dėl įvairių priežasčių studentų skaičius mažėja. Kaip pastebėjo VGTU rektorius, dėstytojams vertėtų daugiau pasidomėti universiteto gyvenimu: ką lemia vieni faktoriai ir kokią įtaką turi kitiems. „Universitetas turi biudžetą, kuris priklauso nuo studentų skaičiaus ir mokslo pasiekimų, todėl natūralu, kad mažėjant studentų skaičiui, mažės ir darbuotojų etatų skaičius. Tam, kad kuo daugiau studentų studijuotų mūsų universitete, turi įdėti

daug darbo visos mūsų universiteto grandys – nuo administracijos, eilinio katedros dėstytojo iki rektoriaus. Šiandien mes, kaip universitetas, esame atviroje rinkoje – mums reikia studentų, jų reikia ir kitiems universitetams, todėl turime parodyti pačias geriausias savo kompetencijas“, – apie pakitusias švietimo sąlygas sakė VGTU rektorius.

Universitetui šiandien labai svarbus ne tik kūrybiškas, nuoširdus darbas su studentais, bet ir mokslo plėtra. Kaip tikino VGTU rektorius, galimybės projektams yra labai didelės: „Be abejonės, mokslinių projektų vykdymui keliama dideli reikalavimai. Kita vertus, sėkmingai vykdomų mokslo projektų ir kitų mokslo pasiekimų nauda vėliau grįžta mums patiems.“

Išskirtinis dėmesys gerai besimokantiems studentams

„Akademiniis gyvenimas yra pakankamai laisvas. Linkėčiau pirmakursiams laiku suvokti, kad visgi tai nėra absoliuti laisvė. Visada sakau: studijos yra tas pats, kaip dirbti visą dieną darbe, kaip įprasta sakyti, vienas darbo etatas. Linkiu studentams suprasti, kad studijos yra ne lengvas, bet teikiantis malonumą ir pasitenkinimą darbas, ir skirti tą etatą studijoms“, – paklaustas apie palinkėjimus pirmakursiams šypsojosi universiteto rektorius.

Kitas svarbus pirmojo kurso studijų momentas, kaip pastebėjo rektorius, nevienodas studentų žinių lygis. „Pirmajame rudens semestre

tiems, kurie yra labai gerai pasiruošę dar mokykloje, gali atrodyti, kad studijos universitete yra labai lengvos. Deja, dažniausiai taip atrodo tik pirmajame semestre“, – mintimis dalijosi prof. dr. Alfonsas Daniūnas.

Siekiant studentus integruoti į akademinę aplinką, universitete startavo ir naujas projektas, kuriame dalyvauja mokyklose geriausiai egzaminus išlaikę mūsų pirmakursiai studentai.

„Dažnai labai daug dėmesio skiriama prasčiausiai besimokančių studentų problemoms, jų akademinį skolų mažinimui, bet iš tiesų visų universitetų varomoji galia – gerai besimokantys jauni žmonės. Daugiau įtraukdami šiuos studentus į

universiteto gyvenimą, pasiūlydami jiems dalyvavimą projektuose, atverdami laboratorijų duris, bandysime suteikti papildomą impulsą mokytis. Prie šio projekto, be abejonės, kviečiu prisijungti ir studentus, kurie gavo mažesnius baigiamųjų egzaminų balus. Esminis pageidavimas dalyviams – noras susipažinti su universitete esančiomis galimybėmis, – apie šių metų naująją pasakojo rektorius. – Visiems kitiems universiteto studentams norėčiau palinkėti naujų patyrimų, smalsumo, noro sužinoti kuo daugiau. Vėlesniuose kursuose studentai gali rinktis daugiau mokomųjų dalykų, rinktis dominančias specializacijas. Linkiu studentams ieškoti ir rasti savo studijose tai, ko jie nori.“



Geriausios universiteto ambasadoriai – pirmo kurso studentai

Kristina Buidovaitė

„Socialiniai mokslai ir šiais metais nepralenkiami, tačiau abiturientai aktyviau rinkosi technologinius ir fizinius mokslus“, – apibendrindama šių metų stojimo rezultatus sakė VGTU Stojančiųjų priėmimo ir informavimo centro (SPIC) direktorė Valerija Bernotienė.

Tendencijos kinta lėtai

VGTU, anot V. Bernotienės, fiziniai mokslai neatsidūrė pirmaujančiųjų gretose, nors informacinių technologijų (IT) specialistų stygių ne tik Lietuvoje, bet ir kitos ES šalyse akcentavo ir aukščiausi šalies vadovai, ir verslininkai, siūlė pasižiūrėti, kuo gyvena Europa, JAV, Azijos šalys.

Jau ne vienus metus garsiai kalbama ir apie tai, kad ateitis priklausos inžinieriams, tačiau technologinių mokslų populiarumui koją vis dar kiša iki šiol neišsprendžiama problema – mokyklose apleisti gamtos mokslai, pirmiausia matematika. Žinoma, ir fizika bei chemija, kurių išlaikyti egzaminai būtų leidę abiturientams VGTU pasirinkti studijuoti valstybės finansuojamose studijose aplinkos apsaugos inžineriją, statybos inžineriją, mechanikos inžineriją, elektronikos inžineriją ar gaisrinę saugą.

VGTU SPIC lūkesčius pranoko Kūrybinių industrijų fakulteto siūlomos studijų programos – kūrybinės

industrijos, pramogų industrijos. Didelio abiturientų susidomėjimo sulaukė Transporto inžinerijos fakulteto siūloma transporto inžinerinė ekonomika ir vadyba. Inžinerinė informatika, multimedija ir kompiuterinis dizainas, mechatronika ir robotika tarp stojančiųjų taip pat buvo populiarios. Tikimasi, kad inžinerinė informatika, informacinių technologijų paslaugų valdymas kasmet tik populiars ir jau kitais metais bus vienos labiausiai pageidaujamos.

Tuo tarpu įstaigų vadybos, verslo vadybos, nekilnojamojo turto vadybos studijų programos, buvusios ypač populiarios prieš kelerius metus, šiemet sulaukė mažesnio stojančiųjų dėmesio. Viena galimų priežasčių, svarstė SPIC direktorė, maždaug 20 proc. sumažintas finansavimas socialiniams mokslams.

Pasirinkimu nustebino

VGTU siūlomos technomatematikos, taikomosios statis-

tikos ir ekonometrijos studijų programos šiais metais taip pat nesulaukė daug stojančiųjų. Tačiau VGTU siūlomų studijų programų sąrašas, priešingai nei kai kuriose aukštosiose mokyklose, neišretėjo – visos jos surinko reikiamą studentų skaičių. Specialistų perspėjimai, esą statybų sektoriuje greitai metu nebebus kam dirbti, norinčiųjų studijuoti statybos, miestų ar kelių ir geležinkelinių inžineriją skaičiaus taip pat nepadidino: situaciją, anot V. Bernotienės, pakoregavo ir 10 proc. apkarpytas valstybės finansavimas bei abiturientų skaičiaus sumažėjimas.

Studentų dėmesio šiais metais netrūko Mechanikos fakultetui – čia padaugėjo stojančiųjų į valstybės finansuojamas vietas. Aplinkos inžinerijos studijų programos, tokios kaip pastatų energetika, miestų inžinerija, sudomino mažiau stojančiųjų nei tikėtasi. Panaši situacija ir su ekonomikos inžinerija Verslo vadybos fakultete.

VGTU šiais metais studijuos mažiau nuolatinių studijų studentų. Tačiau daugėja norinčiųjų studijuoti universiteto organizuojamose išlyginamosiose studijose.

Daugiau nei praėjusiais metais baigusiu kolegijas ir pasiryžusių studijas tęsti VGTU sulaukė Verslo vadybos fakultetas. Šiais metais padaugėjo ir norinčiųjų studijuoti nuotoliniu būdu. Valerijos Bernotienės teigimu, šių studijų populiarumui daugiausia įtakos turėjo išlūpų į lūpas perduodama informacija apie galimybę dirbti ir studijuoti, kas ypač aktualu išvykusiems į užsienį.

Ruošiasi į mokyklą

Nors mokslo metai dar tik prasidėjo, Stojančiųjų priėmimo ir informavimo centro (SPIC) specialistai jau planuoja susitikimus su moksleiviais. Direktorės teigimu, ir šiemet jiems teks priminti, kad planuodami savo ateitį nepamirštų gamtos

mokslų, rinktųsi perspektyvias specialybes.

V. Bernotienė įsitikinusi, kad geriausios universiteto ambasadoriai – pirmo kurso studentai, kurie dažniausiai važiuoja į namus, lankosi mokykloje, bendrauja su tėvais. Ne mažesnis ir dėstytojų indėlis. „Jau naujas žmogus, pasirinkęs perspektyvias studijas mūsų universitete, yra užsidedęs pakeisti pasaulį, tiki tuo“, – įsitikinusi V. Bernotienė. Ir nors mažėjant abiturientams, mažinamas ir studijų finansavimas, SPIC direktorės teigimu, daugelyje ES šalių taikoma priešinga praktika, ypač siekiant, kad gyventojai būtų išsilavinę.

Praėjusiais metais į Lietuvos aukštąsias mokyklas stojo 44 tūkst. abiturientų, šiais – 41 tūkst. VGTU šiais metais į pirmosios ir antrosios pakopų studijas priimta daugiau nei 3 tūkst. būsimųjų pirmakursių, iš viso universitete studijuoja 11 tūkst. aukštojo mokslo siekiančių būsimųjų specialistų.



Su VGTU, VU, MRU doktorantais savo įžvalgomis disertacijos rengimo klausimais dalijosi Esekso universiteto profesorius, Mokslinio verslininkystės komiteto prie EBPO vadovas Jay Mitra

Pasaulyje garsūs užsienio profesoriai dalijosi žiniomis ir konferencijoje, ir doktorantų seminare

Doc. dr. Renata Korsakienė

Rugsėjo 4–6 d. Vilniuje vyko dvyliktoji tarptautinio verslininkystės forumo konferencija „Socialinis tvarkumas ir ekonominis saugumas: verslininkystės darbotvarkė XXI amžiuje“.

Prieš konferenciją surengtas seminaras doktorantams

Konferenciją organizavo Esekso universitetas (Didžioji Britanija), Esekso verslo mokyklos Tarptautinis verslininkystės tyrimų centras ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), įsikūrusi Paryžiuje, su partneriais, tarp kurių buvo ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas. Tokios aukšto lygmens kasmetės Esekso universiteto konferencijos jau vyko įvairiose pasaulio šalyse, pavyzdžiui, Kinijoje, Prancūzijoje, Pietų Afrikoje, Indijoje, Bahreine, Malaizijoje. Konferenciją Vilniuje organizavo VGTU profesorė Manuela Tvaronavičienė, kuri yra Esekso universiteto Esekso verslo mokyklos išorinė asocijuota narė, dėjusi daug pastangų, kad tokio pobūdžio renginys įvyktų ir Lietuvoje. Profesorės pastangomis įvyko ne tik mokslinė konferencija, bet ir mokslinis doktorantų seminaras, konferencijos išvakarėse suorgani-

zuotas Vilniaus Gedimino technikos universitete.

Moksliniame doktorantų seminare dalyvavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Vilniaus universiteto, Mykolo Romerio universiteto ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos doktorantai. Seminaro metu su doktorantais savo įžvalgomis disertacijos rengimo klausimais dalijosi Esekso universiteto profesorius ir Tarptautinio verslininkystės centro direktorius, EBPO mokslinis patarėjas, Mokslinio verslininkystės komiteto prie EBPO vadovas Jay Mitra. Profesorius Jay Mitra aptarė ir diskutavo su seminaro dalyviais mokslinio darbo rengimo metodologijos temomis. Kitas mokslinio seminaro dalyvis – Talino technologijos universiteto ir Vismaro verslo mokyklos (Vokietija) profesorius, Bendradarbiavimo studijų instituto Humboldtto universitete (Vokietija) tarybos narys, Baltijos–Kinijos mokslo parko tinklo tarybos narys Gunnar Prause – dalijosi savo

patirtimi publikuojant mokslinius tyrimus.

Naujas žvilgsnis į verslininkystę

Dvyliktoje tarptautinio verslininkystės forumo konferencijoje buvo diskutuojama apie visuomenės paradoksus, skatinančius ieškoti naujų dialogo formų, leidžiančių keisti ne tik šiandienos gyvenimą, bet ir būsimoms kartoms paliekamą paveldą. Kaip svarbiausios buvo minimos tokios problemos: besitęsianti vyriausybės ir institucijų manipuliacija sukurtais instrumentais ir priemonėmis šiandienos neapibrėžtumo kontekste, vyriausybės siekis sumažinti biudžetų deficitą ir šio mažinimo poveikis labiausiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms, inovatyvių sprendimų poreikis šalių ekonomikoms. Efektyvi ir produktyvi verslininkystė gali tapti pagrindiniu socialinio ir ekonominio progreso katalizatoriumi. Vis dėlto dažnai verslininkystė suprantama tik kaip naujo verslo, darbo vietų kūrimo ar smulkaus ir vidutinio verslo plėtojimo reiškinys, todėl susidomėjimas verslininkyste, kaip reiškiniumi, dažniausiai apsiriboja tik šiais keliais aspektais. Tuo tarpu antreprenierių yra versle, vyriausybėje, bendruomenėse, muzikoje, teatre ir švietime. Kai kuriais atvejais skirtingos interesų grupės susivienija tam, kad būtų galima rasti atsakymus tik į vienos interesų grupės klausimus, tačiau kitais atvejais – unikalių interesų grupių veiksmas sukuria socialinę ir ekonominę vertę.

Tarptautinę mokslinę konferenciją atidarė ir jos plenariniame posėdyje kalbėjo Vyriausybės kancelaris dr. Alminas Mačiulis, pristatęs Lietuvos ekonominę apžvalgą bei darnaus ekonominio saugumo ir socialinės sanglaudos vizijos įgyvendinimą, Lietuvos ketinimus tapti EBPO nare.



Sergio Arzeni

EBPO Verslininkystės, mažų ir vidutinių įmonių bei vietos plėtros centro direktorius, vyriausiasis ekonomistas Sergio Arzeni pabrėžė, kad Lietuva jau pasiruošusi tapti šio Paryžiuje įsikūrusio gerai ekonomiškai išsivysčiusių pasaulio valstybių klubo nare. Direktorius akcentavo Lietuvos narystės svarbą valstybės ekonominiam įvaizdžiui, platesnio bendradarbiavimo ekonomikos, švietimo ir socialinėje srityse galimybes.

George Mason universiteto (JAV) profesorius, Verslininkystės ir viešosios politikos centro direktorius, mokslo žurnalo „Small Business Economics“, laikomo lyderiaujančių leidinių smulkaus verslo tematika pasaulyje, vyriausiasis redaktorius, daugelio publikacijų verslininkystės ir smulkaus verslo tema autorius Zoltan Acs kalbėjo apie inovacijų ir verslininkystės ryšį bei verslininkystės svarbą ekonominiam vystymuisi. Profesorius Zoltan Acs pasiūlė keletą iniciatyvų, nukreiptų į valstybės politiką, atskirai išskirdamas individą, ekonomiką, tarptautinius aspektus, regionus ir socialinę politiką.

Tikslas – paveikti struktūrinius pokyčius

Tarptautinio verslininkystės forumo konferencija iš kitų išsiskiria



Prof. Jay Mitra

tuo, kad vyksta daugybė interaktyvių panelinių sesijų, sudarančių prielaidas aptarti problemas, orientuotas į moterų vaidmenį darbo rinkoje, švietimą ir ugdymą, bendruomenių vaidmenį ir verslininkystę, socialines medijas ir kitas. Panelinių sesijų diskusijos buvo filmuojamos ir pateks į OECD fondus. Šiose panelinėse sesijose VGTU atstovavo prof. dr. M. Tvaronavičienė ir doc. dr. R. Korsakienė.

Doktorantų mokslinio seminaro ir tarptautinės konferencijos organizatorė Lietuvoje VGTU profesorė Manuela Tvaronavičienė tvirtino: „Mokslininkų, verslininkų bei konsultantų tikslas yra paveikti struktūrinius pokyčius dabar, kai mūsų politikos elitas negali kūrybiškai reaguoti į pagrindines socialines ir ekonomines problemas. Užsienio šalių ir Lietuvos mokslininkai turėjo galimybę pristatyti savo tyrimų rezultatus, specialistų grupės, dalyvaujančios panelinėse diskusijose, – pateikti įžvalgas ir komentarus, o pagrindiniai pranešėjai – pasiūlyti galimus sprendimus ir veiksmų planus. Džiugu, kad mūsų universitete formuojasi naujos tradicijos – pasaulyje gerai žinomi užsienio profesoriai dalijosi patirtimi ir žiniomis su doktorantais, kurie turėjo unikalią galimybę išgirsti naudingų patarimų mokslinio darbo rengimo klausimais.“



Keturių aukštųjų mokyklų studentus suvienijo technologijos neįgaliesiems

Kristina Buidovaitė

Modernios elektroninės technologijos, skirtos palengvinti neįgaliųjų gyvenimą, tampa iššūkiu mokslininkams ir viltimi turintiems negalią. Keturių aukštųjų mokyklų studentai ir dėstytojai susibūrė tam, kad dirbdami tarptautinėse komandose kurtų žmogui valdomo įrenginio sąsają (angl. human-machine interface).

Suvienijo studentus ir dėstytojus

VGТУ Elektronikos fakultete rugpjūčio 12–24 dienomis 12 dėstytojų ir 41 studentas iš Suomijos Helsinkio Metropolijos aukštosios technikos mokyklos, Jungtinės Karalystės Koventrio universiteto, Vokietijos Frankfurto aukštosios technikos mokyklos ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGТУ), pažindami skirtingas kultūras, bendraudami ir bendradarbiaudami kūrė žmogui valdomo įrenginio sąsają (angl. *human-machine interface*).

Trijų savaičių kūrybiniai kursai – „Erasmus“ intensyvios studijų programos projekto „Aktyvūs žaidimai“ (angl. *Active games*) dalis. Projekto dalyviams tekusi užduotis – elektronikos technologijas pritaikyti reabilitacijos ir fizioterapijos srityje. Iš Europos, Azijos ir Afrikos kilę studentai kūrė jutiklius žmogaus judesiui registruoti. Studentų sukurti jutikliai gali registruoti žmogaus judesius, juos apdoroti ir nusiųsti į kompiuteryje veikiančią programą. Panašios technologijos gali būti pritaikytos neįgaliesiems – padėti buityje ar reabilituotis po sunkios traumos.

Viso projekto metu naudoti kompiuteriniai žaidimai – judesių registravimo jutikliais valdyti žaidimų personažai. Pirmą studijų savaitę dalyviai turėjo sukurti žaidimų valdiklį, kurį, užsidėjus ant savės, judesiais būtų galima kontroliuoti judriųjų žaidimų personažus. Antrą savaitę žaidimų valdiklį reikėjo paversti skaitmenine sistema. Paskutinįją – žaidimų valdiklį pritaikyti taip, kad jis tiktų neįgaliesiems.

Technologijos reikalingos šiandien

„Vienas Europos Sąjungos (ES) tikslų yra rūpintis negalią turinčių žmonių ir išėjusiųjų į pensiją gyve-

nimo kokybe. Kuriami jutikliai, skirti palengvinti bendravimą su kompiuterinėmis sistemomis, skirtomis patarnauti tokiems žmonėms“, – komentavo VGТУ Elektronikos fakulteto Elektroninių sistemų katedros prof. Andrius Ušinskas.

VGТУ profesoriaus nuomone, studijos ir darbas daugiakultūrėje komandoje VGТУ studentams naudingas dėl platesnės pasaulėžiūros, kitokio mąstymo pavyzdžių, lavinant užsienio kalbą, o studentams iš užsienio – įrodymas, kad VGТУ studentai yra protingi, smalsūs, sumanūs, išradingi, atsakingi ir mokantys dirbti komandose.

VGТУ projekte atstovavo 11 Elektronikos fakulteto studentų ir 3 dėstytojai. VGТУ norinčiųjų dalyvauti atrankos nevykdė, tuo tarpu studentams iš užsienio teko įveikti nemažą konkurenciją.

Pasirinko aktyviausieji

VGТУ Elektronikos inžineriją studijuojantis Ričardas Leščinskas jau 9 metus domisi skaitmenine elektronika, pats pasigamino projektavimui skirtą plokštę, susirado tinkamas programavimo priemonės, sukūrė nedidelį robotą, kuris dėl sumontuotų infraraudonųjų spindulių detektorių išvengia kliūčių.

Projekte R. Leščinskas tikėjosi universitete gaunamas teorijos žinias papildyti praktinėmis. Visas tris savaites, anot VGТУ studento, komandos, kurdamos žaidimų valdiklius, dirbo vieningai: vieni darė mechaninę dalį, platformą, ant kurios dėjo jutiklį, kiti rašė pirmąją programos tekstą, jungė laidus. Pirmą studijų savaitę R. Leščinskas ir jo draugai – komanda „Alpha Tribe“ – buvo sukūrę valdiklį snieg-lentę, o pagrindinėse varžybose dalyvavo su valdikliu, dedamu ant galvos, kuriame buvo panaudotas akselerometras galvos padėčiai nuskaityti. Varžybose, anot R. Leščinsko, komandinė dviasia buvo ne

mažiau svarbi. Kaip ir bendradarbiajimas.

Šiam projektui, komentavo VGТУ Elektronikos fakulteto studentas, reikėjo įvairių žinių. Todėl ir projekto dalyviai pasirinkę skirtingas studijas: studentai iš Helsinkio Metropolijos aukštosios technikos mokyklos studijuoja informacines technologijas, vienas jų studijuoja mediciną. Studentai iš Vokietijos Frankfurto aukštosios technikos mokyklos studijuoja elektroniką.

Projekte dalyvavęs Helsinkio Metropolijos aukštosios technikos mokyklos dėstytojas Antti Toura dalyvavimu projekte nenusivylė. Jam įspūdi paliko ir projektas, ir pats universitetas.

Informacinių sistemų inžinerijos trečio kurso studentas Andžej Maciusovič, kuris VGТУ atstovavo nugalėtojų – „Awesome Opossum“ – komandai, neabejoja – dalyvavimas projekte ir jo metu įgytos žinios pravers ne tik studijų metu, bet ir dirbant programuotoju.

Projekte geriausiai įvertinta komanda pirmąją savaitę kūrė žaidimų valdiklį, kuris skirtas judriojo žaidimo personažą valdyti gulint ant grindų, antrą savaitę jį valdyti reikėjo sėdint.

Trečiąją savaitę komandoms teko modeliuoti įvairias negalias. „Awesome Opossum“ komandai tekusi negalia – nevaldomos kojos. Jų sukurta įrenginys – ant krūtinės pritvirtintas diržu, valdomas judinant lazdelę.

Projekto nugalėtojai išrinkti įvertinus idėją, sėkmę rungtiantis žaidimuose, savo nuomonę išsakę ir kiekvienas projekto dalyvis. Pasak A. Maciusovič, jam svarbiausia šiame projekte – tarptautinė patirtis.

Kitų metų būsimųjų projekto dalyvių užduotis bus patobulinti šių metų valdiklių prototipus. Kitąmet projekte dalyvaus nauji keturių aukštųjų mokyklų studentai.



Kacper Terebus, trečio kurso kompiuterinės ir programinės įrangos inžinerijos studentas, Jungtinės Karalystės Koventrio universitetas

„Erasmus“ intensyvios studijų programos projektas „Aktyvūs žaidimai“ buvo nuostabi patirtis. Galėčiau daug pasakyti apie tai, kiek ši programa padėjo man kaip studentui: kaip aš pagilinau elektronikos ir programavimo žinias, kaip, rengiant grupines prezentacijas, išaugo mano pasitikėjimas savimi arba apie tai, kaip iškeltos problemos ar kolektyvinis problemų svarstymas privertė mane kūrybiškai mąstyti. Bet, mano nuomone, ši tarptautinė programa buvo nuostabiausia dėl puikių žmonių, kuriuos sutikau VGТУ. Manau, kad visi teigiamai atsiliepia apie laiką, kurį praleidome dirbdami kartu, konkuruodami tarpusavyje ir tiesiog linksmindamiesi.



Samu Kuhmonen (nuotraukoje viršuje antras iš dešinės), programinės įrangos kūrėjas ir rentgenologas, Suomijos Helsinkio Metropolijos aukštojoje technikos mokykloje studijuoją sveikatos informatiką ir elektronikos inžineriją

I „Erasmus“ intensyvios studijų programos projektą „Aktyvūs žaidimai“ užsiregistruoju, nes jis pasirodė įdomus ir susijęs su mano interesais: medicinos technologijos, elektronika, programinės įrangos kūrimas ir žaidimai. Niekada nesu dalyvavęs intensyvioje studijų programoje užsienyje, todėl tai man buvo visiškai nauja patirtis. Taip pat nieko nežinojau apie Lietuvą, todėl norėjau ją geriau pažinti.

Programa buvo labai įdomi, o mumis puikiai rūpinosi. Kad ir kokios problemos iškildavo, mums visą laiką padėdavo. Dalyvauti buvo tikrai linksma ir įdomu: labai daug sužinojome apie elektroniką, mikroregulatorius, galiausiai – dirbome su žmonėmis iš viso pasaulio.

Mums buvo suorganizuota ir kultūrinė programa, kurios metu sužinojome apie Lietuvos istoriją, aplankėme daug gražių vietų Vilniuje ir Trakuose. Susidraugavau su daugeliu programos dalyvių, o VGТУ atstovai buvo labai malonūs. Todėl mąstau apie dalyvavimą mainų programoje ir jau pradėjau lankyti lietuvių kalbos kursus. Nuoširdžiai rekomenduoju visiems sudalyvauti šioje programoje!



Projekto dalyvių sukurti jutikliai gali ne tik registruoti žmogaus judesius, bet ir juos apdoroti ir nusiųsti į kompiuteryje veikiančią programą



Simo Bernoto nuotr.

Studentų laukia ir atsinaujinusios skaityklos, ir elektroninė bibliotekos erdvė

Edita Jučiūtė

Vos prieš keletą metų Lietuvoje išpopuliarėjo elektroninės knygos ir knygų skaityklės. Šiandien jos palengva užkariauja ir akademinį pasaulį. Ar elektroninės informacijos gausa, modernios technologijos mažina universiteto skaityklų lankytojų skaičių? Ar studentai geba patys susirasti reikalingą mokomąją medžiagą ir nepasiklysti vis didėjančioje informacijos erdvėje? Apie bibliotekoje teikiamas naujausias paslaugas ir seną gerą klasiką – skaityklas – mintimis dalijasi VGTU bibliotekos darbuotojos.



Asta Katinaitytė: „Mokėjimas valdyti informaciją ir ją korektiškai naudoti – svarbi mokslinių gebėjimų dalis“

„Esu tikra, kad informacijos valdymo gebėjimai yra mokslinių tyrimų gebėjimų dalis. Informacijos šaltiniai, jų paieška, vertinimas ir kritiškas, kūrybiškas, korektiškas naudojimas yra neatskiriama kiekvieno mokslinio tyrimo dalis“, – sako Bibliotekos Informacijos paslaugų skyriaus vyr. vadybininkė Asta Katinaitytė. Kaip pasakoja bibliotekoje e. mokymus inicijavusi bibliotekininkė, informacijos ieškojimo ir valdymo žinios studentams daug padės ruošiantis paskaitoms, seminarams, egzaminams, rašant kursinius ir baigiamuosius darbus.

Papasakokite apie bibliotekos organizuojamas informacinio raštingumo paskaitas.

Kiekvieną rudenį pirmo kurso studentams biblioteka organizuoja informacinio raštingumo paskaitas, kurių metu studentai supažindinami su bibliotekos teikiama paslaugomis, informacijos paieškos pagrindais. Paskaitos vyksta tiek bibliotekos patalpose, tiek universitete. Biblioteka taip pat siūlo paskaitas ir kitų kursų studentams bei moksliniam personalui – apie mokslinės

informacijos paieškos galimybes bibliotekos el. ištekluose, literatūros citavimą rašančioms baigiamuosius darbus ir kt. Būna ir taip, kad dėstytojai užregistruoja visą studentų grupę ir kartu atvyksta į paskaitą. Džiaugiamės, kad dėstytojai supranta šių paskaitų svarbą ugdant studentų informacijos valdymo gebėjimus. Bibliotekoje teikiamos ir individualios konsultacijos apie mokslinės informacijos paiešką bibliotekos turimuose el. ištekluose. Tereikia paskambinti ar parašyti užklausą el. paštu arba ateiti į Individualaus darbo skaityklą (211 kab.) Saulėtekio al. 14.

Šie mokymai studentams neprivalomi?

Neprivalomi. Mano žiniomis, šiuo metu Lietuvoje yra tik vienas universitetas, kuris šiuos mokymus įtraukia į mokomųjų kreditų skaičių. Taigi tai daugiau priklauso nuo pačių studentų sąmoningumo.

Šį rudenį biblioteka universiteto dėstytojus ir studentus kviečia ir į e. mokymus?

Taip, šiemet pristatome naująją – e. mokymus, kuriuos studentai

gali rasti VGTU „Moodle“ sistemoje adresu <http://moodle.vgtu.lt>. Prisijungus su <https://e-paslaugos.vgtu.lt> vartotojo vardu ir slaptažodžiu tereikia paspausti nuorodą į „Bibliotekos e. mokymai“. Šie e. mokymai prieinami kiekvienam patogiu laiku ir suteikia galimybę savarankiškai įgyti informacijos valdymo gebėjimų.

E. mokymus sudaro bibliotekos darbuotojų paruošti šeši moduliai tekstinės ir vaizdo medžiagos. Pirmajame modulyje „Bendrieji gebėjimai / pažintis su biblioteka“ susipažinsite su bibliotekos funkcijomis, sužinosite, kaip užsakyti, pasiimti ir grąžinti leidinius, kokia projekto „Informacijos tiltas: Biblioteka–Universitetas–Studentas (BUS)“ nauda.

Antrajame modulyje „Informacijos šaltiniai ir jų rūšys“ pasakojama apie informacijos šaltinius bei kaip atskirti knygą, straipsnį ar konferencijos pranešimą. Trečiajame modulyje „Informacijos šaltinių paieška“ pristatomos paieškos bibliotekos el. kataloge, prenumeruojamos ir bibliotekos siūlomose atviros prieigos duomenų bazėse galimybės. Ketvirtame modulyje „Informacijos šaltinių paieška internete“ pateikiami kriterijai, kurie padės atrinkti ir tinkamai įvertinti interneto šaltinių turinio kokybę. Penktasis „Informacijos šaltinių naudojimas“ ir šeštasis „Mokslinės veiklos sklaida“ moduliai supažindina, kaip taisyklingai cituoti informacijos šaltinius, kaip juos tvarkyti pasitelkiant nemokamas šaltinių tvarkymo programas, kaip įdėti savo magistro darbą į Elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazę.

Peržiūrėjus kiekvieno modulinio medžiagą, suteikiama galimybė atlikti savikontrolės testą ir taip patikrinti įgytas žinias. Tai pat vartotojų prašome po kiekvienu modulių rašyti atsiliepimus ir pasiūlymus, kad galėtume tobulinti esamus ir rengti naujus modulius pasiūlytomis temomis.

Pavasari dalyvavote LATINA mokymuose, gal jie paskatino Jus surengti būtent tokius e. mokymus?

Ideja parengti e. mokymus kilo lankantis Talino ir Miuncheno technikos universitetų bibliotekose. Šios bibliotekos yra parengusios išsamias e. mokymų programas, kurios sulaukia didelio studentų susidomėjimo. Jūsų minėtuose mokymuose LATINA: *Learning and Teaching in a Digital World* (liet. *Mokymasis ir mokymas elektroninėje erdvėje*), kuriuos jau ne pirmus metus organizavo Oslo ir Akershus universiteto koledžas, taip pat įgijau įdomios patirties. Juose pristatyti naujausi ir svarbiausia nemokami internetiniai įrankiai, kurių taikymas mokymo procese gali padėti sudominti besimokančius, suteikti jiems galimybę mokytis aktyviau, paskatinti daugiau bendrauti su savo dėstytojais.

Paminėsiu tik keletą. Internetiniai tiesioginių klausimų ir atsakymų įrankiai, tokie kaip Socrative (<http://www.socrative.com>), Padlet (<http://padlet.com>), Todaysmeet (<http://todaysmeet.com>), dėstytoji suteikia galimybę užduoti klausimą, o studentams – rašyti atsakymus savo kompiuteryje ar telefone. Visų atsakymai matosi interaktyvioje lentoje. Matant visų atsakymus auditorijoje galima pradėti diskusijas, klausimo sprendimo paieškas. Tai puikus būdas: vietoj draudimo naudoti telefonais paskaitų metu, jie naudojami paskaitose tam, kad mokymasis būtų efektyvesnis...

Mokslininkų ir studentų bendravimas rašant bendrą straipsnį, kursinį darbą ar dirbant bendrame projekte tampa produktyvesnis pasitelkiant tokius internetinius įran-

kus kaip *Titanpad* (<http://titanpad.com>), *Spiderscribe* (<http://www.spiderscribe.net>), *Text2mindmap* (<http://www.text2mindmap.com>).

Man ypač įdomus pasirodė mokymuose pademonstruotas, 2003-aisiais Tokijo architektų sugalvotas, *PechaKucha* (dažniausiai tariamas *pečakuča*) pristatymų formatas. Su *PechaKucha* informacijos turinys greitai ir efektyviai pateikiamas auditorijai. Naudojantis šiuo formatu, pranešėjas nekontroliuoja savo pristatymo skaidrių – jų privalo būti 20 ir jos automatiškai keičiasi kas 20 sekundžių. Tai lemia aiškiai apibrėžtą vieno pristatymo trukmę – 6 minutės ir 40 sekundžių. Toks formatas padeda išlaikyti informaciją labai koncentruotą bei sukonkretintą. Be to, padeda išlaikyti auditorijos dėmesį, padidina pranešėjų skaičių.

Ko bibliotekininkų dažniausiai klausia studentai?

Dažniausiai studentai užduoda tokius klausimus: kaip užsakyti leidinį el. kataloge, ar galima po to pratęsti jo skaitymo laiką, kuo skiriasi knyga nuo žurnalo, kaip ieškoti informacijos šaltinių duomenų bazėse, ką daryti, jei nerandu reikiamo leidinio bibliotekoje...

Vadinasi, tokie e. mokymai bus naudingi ir VGTU studentams?

Studentams tikrai nelengva susiorientuoti tokioje informacijos gausoje, ne visada aišku, kur kreiptis vienu ar kitu klausimu. Būna, kad sutinku sutrikusį studentą bibliotekoje, paklausiu, kuo gali padėti, o paaiškėja, kad jis ieško bibliotekos... bibliotekoje. Būna, kad pirmą kartą apsilankęs studentas gauna dovanų bibliotekos maišelį ir kitą kartą ateina su tuo maišeliu, nes galvoja, kad tik su juo gali pasiimti užsakytas knygas. E. mokymuose parengtas modulis „Bendrieji gebėjimai / pažintis su biblioteka“, kuris padės lengviau orientuotis bibliotekoje. Pasitaiko ir tokių studentų, kurie ateina į biblioteką nešini ant lapuko užrašytu kursinio darbo pavadinimu ir prašo „visų knygų šia tema“. Visų spausdintų ir el. knygų tikrai neįmanoma pateikti. O kur dar žurnalai... Tokiais atvejais rekomenduojame keletą knygų, žurnalų ir nukreipiame, kur ieškoti daugiau, supažindiname su paieškos galimybėmis bibliotekos prenumeruojamose, kuriamose, atviros prieigos duomenų bazėse. E. mokymuose tam taip pat skirti moduliai „Informacijos šaltiniai ir jų rūšys“ bei „Informacijos šaltinių paieška bibliotekoje“.

Populiariausių skaityklose skaitomų knygų dešimtukas:

Bendikas J. *Medžiagų mokslas 1: laboratorinių darbų metodikos nurodymai*.

Neufert E. *Architects' data*.

Miškinis A. *Lietuvos urbanistika: istorija, dabartis, ateitis. Architektūros paminklai*.

Pranulis V. *Marketingas*.

Mackevičius J. *Finansinė analizė*.

Čižas A. *Medžiagų atsparumas: konstrukcijų elementų mechanika*.

Čižas A. *Aiškinamasis medžiagų atsparumo uždavinynas*.

Bazaras D. *Krovinių vežimo technologijos: kursinio darbo rengimo metodikos nurodymai*.

Maleckas N. *Skrydžių valdymo procedūros: mokomoji knyga*.

Robertson F. A. *Airpeak*.



Vilma Vaicekiūtienė: „Tradicinės skaityklos turi ką pasiūlyti net studentams, atėjusiems su elektronine knygų skaitykle“

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Vilma Vaicekiūtienė įsitikinusi, kad visada bus studentų, kurie eis į tradicinę knygomis kvepiančią bibliotekos skaityklą, kur pati aplinka nuteikia mokslui.

„Galbūt studentai skaitys elektroninę knygą iš savo asmeninio kompiuterio, bet tradicinėje skaitykloje... Kad ir kaip biblioteka studentams siūlytų naudotis e. knygomis, duomenų bazėmis ir e. talpyklomis, kad ir kaip būtume priklausomi nuo technologijų naujovių, kartais reikia paprasto žmogiško patarimo“, – sako VGTU bibliotekos darbuotoja.

Kiek skaityklų yra VGTU?

VGTU bibliotekoje veikia 12 skaityklų. Studentų miestelyje esančioje Centrinėje bibliotekoje (Saulėtekio al. 14) yra penkios skaityklos: Bendroji skaitykla, Mokslinės informacijos skaitykla, Individualaus darbo skaitykla, visą parą veikianti Interneto skaitykla, Skaitykla-galerija.

Apie kiekvieną skaityklą galima kalbėti ilgai: apie tai, kaip jos kūrėsi, kaip keitėsi, kaip perėjo remonto vargus ir džiaugsmus. Praėjusiais metais pasipildė skaityklų skaičius – atsirado Termoizoliacijos mokslų instituto (Linkmenų g. 28) skaitykla. Turime septynias fakultetines, arba kaip mes vadiname „nuotolines“ skaityklas. Tai Statybos ir Verslo vadybos fakultetų skaitykla (Saulėtekio al. 11, CR, 107 kab.), Architektūros fakulteto skaitykla (Pyliimo g. 26/1, 1.10 kab.), Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetų skaitykla (J. Basanavičiaus g. 28, 108 kab.), A. Gustaičio aviacijos instituto skaitykla (Rodūnės kelio 30, 19 kab.), Elektronikos fakulteto skaitykla (Naugarduko g. 41, 409–410 kab.), Fundamentinių mokslų fakulteto Informatikos skaitykla (Saulėtekio al. 11, SRL-I, 413 kab.). Skaityklose lankytojams skirta 398 darbo vietos, 54 iš jų kompiuterizuotos, veikia ir bevielės internetas.

Skaityklų fondai yra atviri, išdėstyti pagal mokslo šakas, skaitytojai patys gali rinktis reikiamą literatūrą ir viską matyti. Literatūra – pati naujausia ir aktualiausia. Norint rasti kokybišką informaciją, ją valdyti, reikia turėti specifinių žinių. Tuo padėti studentams ir dėstytojams gali mūsų skaityklų bibliotekininkai.

Kurioje skaityklose studentų antplūdis yra didžiausias?

Per metus skaityklose apsilanko daugiau nei 70 tūkst. lankytojų

ir pasinaudoja apie 170 tūkst. leidinių. Daugiausia lankoma Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetų skaitykla. Per metus apsilanko 14 tūkst. lankytojų. O daugiausia literatūros skaitoma Architektūros fakulteto skaitykloje – 80–85 tūkst. leidinių per metus. Ji yra ir didžiausia fakultetinė skaitykla. 2012 metais skaityklai skirta šalia esanti ekspozicijų salė, nes vien tik senoji patalpa jau netenkino lankytojų poreikių. Po nedidelio remonto skaitykla padidėjo beveik per pusę, joje dabar yra 67 darbo vietos. Tai labai patogus studentams, nes būsimieji architektai – kūrybingi, išsilavinę žmonės, jie skaito daug daugiau knygų, periodinių leidinių, varto meno albumus, dirba grupėse. Šioje skaitykloje kaupiama ir Kūrybinių industrijų fakulteto studentams skirta literatūra. Taigi vietos knygoms ir spaudiniams reikia tikrai nemažai.

Universitetas turi ir labai „specializuotą“ skaityklą, skirtą aviatoriams.

A. Gustaičio aviacijos instituto skaitykla gali pasiūlyti kompiuterinę teorinio mokymo pilotams įrangą, parengtą pagal Oksfordo aviacijos akademijos pilotų mokymo programas. Ji susideda iš vadovėlių (7 moduliai PPL ir 14 modulių ATPL (per 6 500 lapų) ir kompiuterinės programos (CBT – *Computer-Based Training*), kurioje sujungta aviacinė patirtis, pedagogika, psichologija ir estetika. Būsimieji pilotai, studijuodami aviacijos teoriją, gali praktiškai įsivaizduoti įvairiausius aviacijos dėsnius.

Jau šešerius metus Centrinėje bibliotekoje veikia naktinė skaitykla. Ar jos populiarumas neišblėso?

Studentai tikrai mėgsta šią skaityklą, ypač per sesiją... Tuomet laisvų vietų nei dieną, nei naktį beveik nebūna. Šioje skaitykloje per metus apsilanko daugiau nei trys tūkstančiai studentų. Čia studentai gali naudotis erdve, bibliotekos kompiuteriais, savo asmeniniais nešiojamaisiais kompiuteriais, skaityti populiariąją spaudą, prireikus pasinaudoti žodynais ar žinytais. Įeiti į visą parą veikiančią Interneto skaityklą nakties metu ir savaitgalį galima su elektronine magnetine identifikavimo kortele. Kortelė išduodama užpildžius prašymą, kurį galima rasti bet kurioje bibliotekos skaitykloje. Ji išduodama nemokamai semestriui.

Kiek skaityklų fonduose yra leidinių?

Atvirose skaityklų fonduose yra 83 tūkst. knygų, periodinių leidinių, disertacijų, elektroninių laikmenų. Vartotojams patogiu ir tai, kad skaityklų fondai suvesti į elektroninį katalogą. Iš karto matoma, kur galima rasti reikiamą literatūrą. Fakultetų skaityklose prieinama naujausia ir aktualiausia tam profiliui skirta literatūra, o Centrinės bibliotekos skaityklose galima rasti ir bendresnio pobūdžio leidinių. Visose skaityklose įdiegtas cirkuliacijos modulis – tai reiškia, kad knygų skaitomumas skaityklose matomas per bibliotekinę kompiuterinę sistemą ALEPH.

Tradicinėse skaityklose diegiate ir su elektroniniais ištekliais susijusias paslaugas.

Mokslinės informacijos skaitykloje įsigijome SMART interaktyviąją lentą – produktyvumo įrankį, atveriantį naujas galimybes. SMART lentas yra ypač paprasta naudoti – pakeliate rašiklį ir rašote, trintukas leidžia užrašus pašalinti. Visas programas galime valdyti tiesiog liečiant interaktyviosios lentos paviršių pirštu ar bet koku kitu įrankiu. SMART programinė įranga yra ypač lengvai valdoma ir „intuityvi“. Joje puikiai dera „protingoji“ rašiklių lentynėlė ir prisilietimui jautrus ekranas. Pakeitė baldų išdėstymą, skaityklą pritaikėme pokyčiams. Dabar turime du viename – ir skaityklą, ir konferencijų salę. Skaitykloje vyksta konferencijos, susitikimai, mokymai, pristatymai apie biblioteką, „Informacijos paieškos pagrindų“ paskaitos pirmakursiams.

Mokslinės informacijos skaitykloje įrengtos dvi kompiuterizuotos darbo vietos, skirtos lankytojams, turintiems specialiųjų poreikių. Darbo vietos įrengtos iš Europos socialinio fondo agentūros įgyvendinamo projekto „Studijų prieinamumo užtikrinimas specialiųjų poreikių turintiems studentams“ lėšų.

Vadinasi, net atėjus planšetinių kompiuterių ir elektroninių knygų erai bibliotekos skaityklos išlieka labai reikalingos?

Taip, galima drąsiai teigti, kad skaityklos reikalingos. Turime kuo nustebinti jų lankytojus. Skaityklose kiekvienas randa tikrai gerai sukomplektuotą aktualią ir įvairiapusę literatūrą bei atsakymus į daugelį klausimų.



Simo Bernoto nuotr.

„Gedimino dienos“ jau tampa vizitine VGTU kortele

Edita Jučiūtė

Vilniaus Gedimino technikos universiteto studentai rugsėjo 18–20 dienomis jau ketvirtą kartą surengė „Gedimino dienas“. Tradiciškai iš studentų buvo dėliotas VGTU užrašas, jamžintas nuo universiteto stogo, nuo VGTU Saulėtekio rūmų į miesto centrą sveikinti vilniečių judėjo „Gedimino dienų“ paradas, bendruomenės vėl laukė universiteto meno kolektyvų koncertai prie Centrinųjų rūmų. O dar kitą dieną universitete šurmuliavo „Meno zona“, blusturgiai, „Aktyvioji zona“, „VGTU Virtuvė“, save pristatė VGTU padaliniai, klubai, vyko šokių pamokos ir daug kitų pramogų.

„Kasmet vis labiau populiarėja“ „Gedimino dienos“ jau tampa mūsų universiteto vizitine kortele. Šis didžiausias universiteto renginys padeda ištrinti ribas tarp dėstytojų ir studentų, tarp skirtingų fakultetų ir administracijos darbuotojų. Visiems Jums linkiu, kad laikas, praleistas Vilniaus Gedimino technikos universitete, būtų pati pras-

mingiausia ir džiaugsmingiausia Jūsų gyvenimo dalis“, – už organizacinį darbą dėkodamas Studentų atstovybei „Gedimino dienų“ atidaryme susirinkusius dalyvius sveikino VGTU kancleris doc. dr. Arūnas Komka.

Kiekvienais metais renginių vis daugėja, pasiūloma vis išradingesnių pramogų, kurios universiteto

bendruomenę suburia ne tik darbui, bet ir smagiam neformaliai bendravimui.

„Daugelis renginių jau tampa tradiciniai ir sulaukia bendruomenės dėmesio, todėl iš esmės ir nekeitėme šių metų programos. Pastebime gerą tendenciją – kiekvienais metais į šventę įsijungia vis daugiau universiteto bendruomenės narių.

Šiemet labai šauniai „Gedimino dienos“ pasirodė VGTU Integracijos ir karjeros, Užsienio ryšių direkcijos, Bibliotekos kolektyvai“, – po „Gedimino dienų“ sakė VGTU Studentų atstovybės prezidentas Dionis Martsinkevichus.

Pasak VGTU SA prezidento, šiemet ypač didelio susidomėjimo sulaukė VGTU Turistų klubo surengta

pramoga – „alpinistiškas“ studentų nukėlimas nuo penktojo universiteto aukšto. Į šią pramogą užsiregistravo daugiau nei 60 studentų. „Gedimino dienų“ renginiuose dalyvavo ne tik bendruomenės nariai, bet ir daugiau nei 100 moksleivių, o visi bilietai į baigiamąjį renginį „Vichy“ vandens parke buvo išpirkti gerokai anksčiau prieš renginį.



„Gedimino dienų“ paradas



Šventę atidarė SA prezidentas Dionis Martsinkevichus ir VGTU kancleris doc. dr. Arūnas Komka



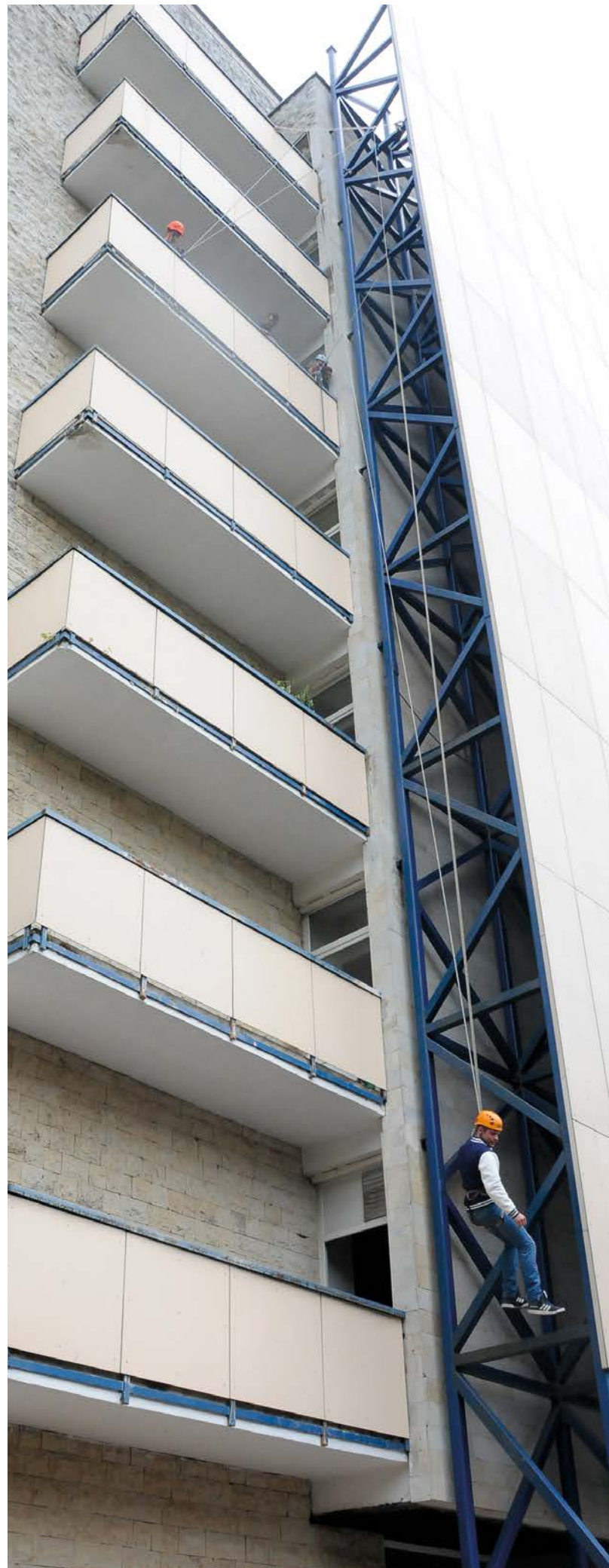
„Gedimino dienoje“ dalyvavo VGTU Integracijos ir karjeros direkcija



Studentų pasirodymai



Šoka „Vingis“



Nauja šventės atrakcija – „alpinistiškas“ studentų nukėlimas nuo penktojo universiteto aukšto



Tradicijos: „gyvas“ VGTU užrašas ir universitete šurmuliuojantis pramogų turgelis





Prof. habil. dr. Pranas Baltrėnas

Per trumpą laiką sukurta aplinkos apsaugos mokslų mokykla

„Per šiuos du veiklos dešimtmečius katedroje darbuotojai gebėjo ne tik sukurti aplinkos apsaugos mokslų tradicijas, bet ir išleido daug absolventų. Čia išaugo jauna gabių ir jau pripažintų mokslininkų karta. Pagal išradimų kiekį katedra daugelį metų yra nepralenkiama lyderė, užima tvirtas pozicijas mokslinių tyrimų ir studijų srityse. Norėčiau katedrai palinkėti puikių studentų ir nuoširdaus, džiaugsmingo darbo su jais, o mokslo srityje – sėkmingai plėtoti ekologijos temas, nes tai tikrai bus naudinga Lietuvai“, – jubiliejiname renginyje sakė VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas.

Aplinkos apsaugos katedros darbuotojus bei katedrą įkūrusį prof. habil. dr. Praną Baltrėną sveikino atstovai iš Aplinkos, Ūkio ministerijų, Vilniaus savivaldybės, kolegos iš VGTU ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų.

Renginyje dalyvavo ir daug užsienio svečių: Markė politechnikos universiteto profesorius Giorgio Passerini (Italija), įmonės „ECM office“ vadovas dr. Arnold Sterenharz (Vokietija), Rygos technikos universiteto profesorius Martins Gedrovics (Latvija), įmonės „ABBA Gaia“ direktorius dr. Juan Navarro Aviñó (Valensija), Maskvos valstybinio inžinerinės ekologijos universiteto docentas Aleksandr Pušnov (Rusija).

Nuo pat katedros įkūrimo priimami studentai

Kaip jubiliejiname renginyje pasakojo Aplinkos apsaugos katedros vedėjas prof. habil. dr. Pranas Baltrėnas, katedros darbo pradžia buvo itin sudėtinga. Mokslinį pedagoginį personalą sudarė tik trys etatiniai mokslininkai. Nepaisant to, jau pirmaisiais Aplinkos apsaugos katedros gyvavimo metais priimti pirmieji studentai į magistrantūros studijas. Nuo pat katedros įkūrimo

Aplinkos apsaugos katedra minėjo veiklos dvidešimtmetį

Edita Jučiūtė

Rugsėjo 27 d. universitete paminėtas Aplinkos inžinerijos fakulteto Aplinkos apsaugos katedros veiklos 20-metis.

pradžios organizuotos ir doktorantūros studijos. Aplinkos apsaugos katedra per dvidešimt savo gyvavimo metų parengė daugiau nei 1 000 bakalauro, 320 magistrų ir 40 mokslo daktarų, o šiuo metu joje jau dirba 24 dėstytojai, iš kurių net 5 profesoriai.

„Jau labai greitai po Nepriklausomybės atgavimo atsirado būtinybė iš esmės spręsti Lietuvoje iškilusias aplinkos apsaugos problemas. Ypač didelį susirūpinimą kėlė oro tarša, nuotekų valymas, – sakė katedros vedėjas prof. habil. dr. Pranas Baltrėnas. – Įkūrus katedrą, dėstytojus kviesdavome iš verslo sektoriaus bei valstybinių institucijų. Pirmaisiais katedros metais turėjome vieną laboratoriją, šiandien jų turime šešias.“

Pasak katedros vedėjo, vienas iš sunkiausių katedros kūrimosi momentų – laboratorinės įrangos įsigijimas. „Nusipirkti reikalingą įrangą tuo metu buvo itin problemiška, trūko pinigų. Kadangi mano disertacijos tema buvo oro užterštumas,

todėl mano sukurtieji standai ir tapo pirmaisiais mūsų katedros tyrimų įrenginiais, – sakė prof. habil. dr. Pranas Baltrėnas. – Pradėję tirti oro užterštumo klausimus, šiandien katedroje plėtojame bene visas aplinkos apsaugos mokslų kryptis. Katedroje atliekami technogeninės taršos poveikio žmogui ir ekosistemoms vertinimai, aplinkos užtaršos radioaktyviosiomis medžiagomis tyrimai, teršalų sklaidos kompiuterinis modeliavimas, fizinės aplinkos taršos tyrimai bei sprendžiami atliekų tvarkymo klausimai.“

Katedra – patentinės veiklos lyderė

Nuo pat įkūrimo katedra palaikė glaudžius ryšius su valstybinėmis institucijomis: Aplinkos, Ūkio ministerijomis, Aplinkos apsaugos agentūra, Regioniniais aplinkos apsaugos departamentais, Nacionaliniu akreditacijos biuru, Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybėmis ir

kitomis įstaigomis bei turi daugybę partnerių užsienio šalyse.

Aplinkos apsaugos katedros mokslininkai itin aktyviai dalyvauja patentinėje veikloje. Gauti net 27 Lietuvos patentai. 78 patentus yra gavęs katedros vedėjas prof. habil. dr. P. Baltrėnas.

Vykdamas mokslinius tyrimus sukurta daug unikalių produkcijos, kuri neliko nepastebėta ir Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos. Ši organizacija prieš keletą metų pirmą kartą Lietuvoje įteikė Jaunojo išradėjo apdovanojimą Aplinkos apsaugos katedros daktarui Alvydui Zagorskiui. 2007 metais katedros vedėjui prof. habil. dr. Pranui Baltrėnui buvo įteiktas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Aukso medalis ir sertifikatas.

„Katedros vizija – toliau plėtoti naujus tarptautinius projektus. Šiuo metu jau teikiame antrąją paraišką europiniam patentui“, – džiaugėsi Aplinkos apsaugos katedros vedėjas.



Aplinkos apsaugos katedra per dvidešimt savo gyvavimo metų parengė daugiau nei 1 000 bakalauro, 320 magistrų ir 40 mokslo daktarų, o šiuo metu joje jau dirba 24 dėstytojai, iš kurių net 5 profesoriai

Valda Ruškytė-Morkūnienė. Apie sporto galią ir išmintį

Kristina Buidovaitė

Ryžtas, ištvermė ir pasiaukojimas tam, ką darai, – tokia daugiakovininkės VGTU dėstytojos Valdos Ruškytės-Morkūnienės sėkmės formulė. Daugkartinė Lietuvos čempionė ir rekordininkė, Europos, pasaulio veteranų čempionė V. Ruškytė-Morkūnienė interviu kalba apie neblėstantį norą sportuoti ir puoselėti daugiakovės sporto dvasią.

Kada Jūs susidomėjote lengvąja atletika?

Augau Vilkaviškio rajone, mokykloje išbandžiau keletą sporto šakų – krepšinį, tinklinį, gimnastiką. Baigusi šešias klases išvažiavau mokyti į Panevėžio sporto mokyklą-internatą, ten pasirinkau lengvąją atletiką. Tuomet prasidėjo mano tikrasis sporto kelias. Pirmiausia pradėjau bėgioti, kas man ne itin patiko, pasikui išbandžiau daugiakovę.

Minėjote, kad mokykloje išbandėte skirtingas sporto šakas. Ieškojote savosios?

Tiesiog reikėjo atstovauti mokyklai, klasei. Aš buvau aktyvi ir fiziškai labai stipri. Man sekėsi sportuoti. Nė karto nesigailėjau pasirinkusi sportininkės kelią.

Net ir tuomet, kai paauglystėje išvykote mokyti į Panevėžį?

Tuomet dvi savaites verkiau ir prašiau namo. Tačiau, man apsisprendus mokyti Panevėžyje, mama perspėjo, kad aš per jauna išvažiuoti, bet jei išvažiuosiu, kelio atgal nebus.

Sutikau su viskuo, mokykloje sutikau moksleivių iš visos Lietuvos, kai kurie sporto mokykloje mokėsi jau nuo ketvirtos klasės. Aš verkiau dar ir dėl to, kad kai kurie juokėsi iš mano suvalkiečių tarmės. Iš pradžių nenorėjau nei mokyti, nei sportuoti – tik namo. Bet kadangi buvau pažadėjusi negrįžti, susitaikiau. Vėliau mokyti sporto mokykloje man labai patiko. Tikrai nesigailiu, kad išvažiavau. Antrą kartą elgčiausi taip pat. Treniruotis, mokyti – viską suspėjau. Neretai važiuodavome į varžybas – rimtesnės prasidėjo nuo 9 klasės.

Kai baigusi Panevėžio sporto mokyklą atvykau į Vilnių, tada prasidėjo tikrasis mano – profesionalios sportininkės – kelias. Buvau pateikusi prašymą studijuoti tuomečiame Kauno politechnikos institute. Tačiau geriausia draugė Ina Pavinkšnytė ir treneris Juozas Šapalas mane perkalbėjo, pasirinkau kūno kultūros studijas tuomečiame Vilniaus pedagoginiame institute. 1980–1985 metais mane ir treniravo J. Šapalas.

Taigi, daugiakovė Jus lydėjo nuo pat mokyklos?

Baigusi vidurinę mokyklą jau buvau sporto meistrė, o daugiakovė man labai patiko. Man puikiai sekėsi 100 metrų barjerinis bėgimas. Pagerinau du Lietuvos barjerinio bėgimo rekordus (1983 ir 1984 metais), 1980 ir 1981 metais tapau Lietuvos čempione. Lietuvos rekordus iš viso pagerinau septynis kartus (1982–1986 metais). Vienas jų, bėgimų rezultatus fiksuojant rankiniu būdu, nepagerintas išliko iki šių dienų. Mat chronometrais laikas nebėra fiksuojamas.

Baigusi Vilniaus pedagoginį institutą trenerių J. Šapalo ir Romano

Pšigočio sutarimu pradėjau treniruotis pas trenerį iš Azerbaidžano R. Pšigočį. Jis buvo labai geras daugiakovės treneris. Iš pradžių truputį pykau ant savo trenerio, bet supratau, kad norint tobulėti, reikia kažko nauja.

Tuo metu pas R. Pšigočį treniravosi lengvaatletė Remigija Nazarovienė – Lietuvos daugiakovininkė ir olimpinės rinktinės narė.

Daugiakovėje labai svarbu komandos draugas, kuris treniruotų su tavimi, kai reikia, tu jį skatini eiti į priekį. Pas trenerį R. Pšigočį treniravausi iki pat savo karjeros pabaigos. Niekada to nesigailėjau, nes nuolat tobulėjau. Viskas buvo tik į gėrą.

Kokios varžybos Jums įsimintiniausios?

1986 metais Maskvoje vykusios pirmosios Gerosios valios žaidynės. Jose įvykdžiau tarptautinės klasės sporto meistro normatyvą ir užėmiau trečiąją vietą. Po jų patekau į Sovietų Sąjungos rinktinę dalyvauti Europos čempionate, kuris vyko Štutgarte. Tuo metu buvo labai sunku patekti į Sovietų Sąjungos rinktinę, tačiau aš patekau, dalyvavau Europos čempionate ir užėmiau septintąją vietą.

Daugiakovės varžybų daug nevyksta – tris ar keturis kartus per metus, nes ją sudaro septynios rungtys.

Ar Jums profesionaliai sportuojant daugiakovė buvo populiari sporto šaka?

Tuo metu daugiakovė Lietuvoje buvo populiari sporto šaka, varžybose netrūkdavo dalyvių, konkurencija taip pat buvo didelė. Dabar ši sporto šaka primiršta. Daugiakovei reikalinga ištvermė, užsispyrimas, be abejo, didelis noras ir juodas darbas. Paprastai sportininkai įvaldo vienos sporto šakos techniką, o mes – septynių. Reikia daug paauglystėje pasirinkti sporto šaką, norint kažką pasiekti. Daugiakovei svarbu greitis, šoklumas, ištvermė, jėga. Jauni žmonės tingi ateiti į stadionus, galbūt turi kitų užsiėmimų, o čia reikia daug ir sunkiai dirbti. Tad natūralu, kad sportininkų skaičius mažėja.

Kokias savybes išugdė daugiakovė?

Išugdė valią, drausmę ir pasitikėjimą savimi. Gyvenime viso to prireikė. Daugiakovės varžybos vyksta dvi dienas. Pirmą dieną rungtis pradame ryte, o baigiame vėlai vakare. Kita diena tokia pati. Paskutinė varžybų rungtis – 800 metrų bėgimas. Po varžybų pavargsti taip, kad nieko nebenori. Tačiau tai galimybė parodyti, ką išmokai, ką gali.

Vyrai dalyvauja dešimtkovės varžybose, moterys – septynkovės. Nepasisekė vienoje rungtyje, gali save kompensuoti kitoje. Sportininkus ir žavi daugiakovės azartas.

Toks pat azartas išliko ir veteranų varžybose?

Kaip jau minėjau, mano mėgstamiausia rungtis buvo 100 metrų barjerinis bėgimas, sekėsi rutulio stūmimas ir ieties metimas. Neatsitiktinai veteranų varžybose stumiu rutulį ir metu ietį. Esu dalyvavusi šuolio į aukštį, trišuolio varžybose.

Veteranų varžybose moterys gali dalyvauti nuo 35, vyrai – nuo 40 metų. Vyksta pasaulio, Europos čempionatai, Pasaulio sporto veteranų žaidynės, Europos veteranų žaidynės. Šios varžybos sulaukia daug dalyvių, jose sutinki kolegų, su kuriais anksčiau tekdavo rungtis. Dalyvaudamas veteranų varžybose tiesiog nesensti.

Kad Jūs esate veteranų sporto iniciatorė rodo ir 2000 metais įkurtas daugiakovininkų klubas „7 ir 10“.

Aš jau daugiau nei dešimtmetį esu šio daugiakovininkų klubo prezidentė. Klubas veikia dalyvauja daugiau nei 40 narių, kartu treniruojamės du kartus per savaitę, taip pat dalyvaujame veteranų pasaulio, Europos, Lietuvos čempionatuose, pasaulio meistrų žaidynėse, Europos žaidynėse, organizuojame įvairias sporto varžybas, sporto veteranų susitikimus.

Pagerinti rekordai – svarbesni sportininko karjerai ar pačiam sportininkui?

Priklauso nuo to, kokius rekordus pagerini. Sportininkas, pagerinęs pasaulio, Europos, Lietuvos rekordus, tampa atsakingesnis, varžybų metu jam skiriamas didesnis dėmesys. O visi rekordai yra svarbūs tiek pačiam sportininkui, tiek jo karjerai.

Kada Jūs pradėjote dirbti VGTU?

VGTU kūno kultūrą pradėjau dėstyti 2005 metais. Dėstyti mane pakvietė universiteto Kūno kultūros katedros vedėjas prof. habil. dr. Povilas Tamošauskas. Labai tuo džiaugiuosi, man labai patinka dirbti su studentais. Šiuo metu studentams, laisvai pasirinkusioms kūno kultūrą, dėstau kūno dizainą. Tuomet, kai kūno kultūra buvo privalomas dalykas, ne visos studentės džiaugdavosi galimybe sportuoti. O dabar, kai kūno kultūra yra laisvai pasirinkamas dalykas, ateina sportuoti tos, kurios tikrai nori būti sveikos ir gražios.

Papasakokite plačiau apie katedros mokslinį darbą.

Mes ne tik vedame praktinius užsiėmimus, bet ir atliekame įvairius tyrimus, rašome straipsnius, vadovėlius. 2012 metais kartu su kitais bendraautorais išleidome vadovėlį „Lengvosios atletikos daugiakovės“, 2013 metais straipsnį „Akceleratorijos taikymas žmogaus kūno pusiausvyros tyrimuose“ išspausdino žurnalas „Sporto mokslas“.



Valda Ruškytė-Morkūnienė atsiima apdovanojimą iš Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus rankų



VGTU Medžiagų atsparumo katedros docentas Kęstutis Vislavičius liepos 5–7 dienomis Budapešte vykusiose dešimtosiose Pasaulio metikų veteranų pirmenybėse iškovojo aštuonis aukso medalius. Taip pat jis pasiekė tris savo amžiaus grupės pasaulio rekordus.



Vokietijoje rugpjūčio 30–rugsėjo 1 dienomis vyko šaudymo į lauko taikinius pasaulio čempionatas. Lietuvos komanda, kuriai atstovavo ir VGTU Viešosios komunikacijos direkcijos fotografas Aleksas Jaunius, spyruoklinių šautuvų kategorijoje užėmė pirmąją vietą ir tapo pasaulio čempionais.

Aleksas Jaunius taip pat pelnė veteranų (daugiau nei 50 metų amžiaus grupėje) varžybų auksą. Pasak A. Jauniaus, pasaulio čempionatas jam buvo puiki proga pasitikrinti jėgas. O pagrindinis komandos tikslas, anot VGTU fotografo, kad varžybose skambėtų Lietuvos vardas.



„Gabija“ Širvintų kultūros centro choro „Navis“ 60-ajame jubiliejuje

Giedrė Renevė

VGTV choro „Gabija“ narė

Vėsią šeštadienio popietę smagiai nusiteikę patraukėme Širvintų link į miesto kultūros centro choro „Navis“ 60-ąjį jubiliejų.

Mieste šurmuliavo „Derliaus šventė“. Skambėjo liaudiška muzika, nosį kuteno gardūs kvapai, maloniai šildė saulė. Šypsena keitė dar platesnės šypsenos. Širvintiškiai tikrai moka pasitikti svečius – pasivažiinę naminiais pyragais, duona ir obuoliais, patraukėme į salę, kur turėjo vykti koncertas. Paskutinė repeticija prieš koncertą – ir mes jau pasiruošę šventei.

Koncertą draugiškai pradėjome kartu su Širvintų kultūros centro choru „Navis“ uždainuodami J. Gudavičiaus „Kur giria žaliuoja“ (dirigento vietą dalijosi abiejų chorų vadovės Audronė Burakovienė ir Rasa Viskantaitė). Po šios dainos scena trumpam atiteko mums. Atlikom nuostabią V. Kernagio „Baltą paukštį“, populiarią O. Vyšniausko „Mama, pakylėk ligi dangaus“, svajingą A. Raudonikio „Jūrą“ ir linksmuosius F. Viskanto „Ežerėlius“. Pro akis neprasprūdo pirmoje eilėje sėdinčių choro „Navis“

veteranų veidai. Jie spindėjo spindėjo besiklausydami jaunatviškų studentų atliekamų dainų.

Tuomet atėjo metas save pademonstruoti ir šventės kaltininkams. „Navis“ publiką džiugino dainomis, o ji atsilygindama negailėjo aplodismentų. Būta ir lyrinių nukrypimų, klaidžiojant prisiminimų labirintais po senus laikus, kai nelietuviškai apie šviesų rytojų dainuota. O koks gimtadienis be „Ilgiausių metų, ilgiausių!“, sveikinimų ir aplodismentų? Būta ir jų, po kurių į sceną įžengė mes, VGTV „Gabijos“ choras. Iš visos širdies traukėme ne tik lietuviškas, bet ir afrikietiškas dainas. Pabaigoje, skambant žodžiams „dovanų dovanų“, bedainuodamas choristas Donatas nusileido nuo scenos, žengė link žiūrovų ir pasveikino „Navis“ vadovę A. Burakovienę choro jubiliejaus proga. Po mūsų pasirodymo scenoje skambėjo garsūs aplodismentai. Visi plojo taip, lyg

tačien VGTV „Gabijos“ choras būtų šventęs savo jubiliejų... Sulaukėme ir gausybės pagyrimų, esą, buvo labai malonu klausytis darniai ir švairiai dainuojančio choro.

Šventę vainikavo vakaronė, kurios metu taip pat netilo dainos. Dainavo visi, kas netingėjo. „Navis“ dovanavo dainas mums, o mes – jiems. Būta ir bendrų dainų, ir patrepsejimų. Atsidėkodami už mūsų dalyvavimą koncerte, „Navis“ nukrovė stalą gausiomis vaisėmis. Tačiau ne tai svarbiausia. Svarbiausia, kad drauge susijungė jaunystė ir išmintis. Vyriausieji „Navis“ choristai negailėjo išmintingų ir gražių palinkėjimų mūsų jaunoms ir vėjavaikiškoms galvoms. Tai didžiausia dovana, kurios mes dar ilgai nepamiršime.

Prisišokę ir prisidainavę, sotūs ir laimingi, kupini įspūdžių ir gerų emocijų, sėdom į autobusą ir iškeiliavom atgal į Vilnių... Iki pasimatymo, Širvintos!

klubo prezidentas doc. dr. Stasys Čirba užėmė pirmąją vietą.

Klubo nariams buvo itin sėkminga ši vasara. Dar birželio pradžioje iš Palangoje vykusio Lietuvos bėgimo mėgėjų klubų sąskrydžio „Inžinerija“ grįžo su dviem taurėmis. Viena jų gauta už pirmąją vietą bendroje įskaitoje. Antroji iškovota taurė netikėtai: bendroje 2012 m. Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacijos rengiamų dešimties bėgimų įskaitoje „Inžinerija“ užėmė trečiąją vietą.

Iškovotos taurės – malonus dalykas, bet jos nėra tai, dėl ko įvai-

Ar statyba gali būti liekna?

Lina Rutkienė

Lietuvių kalbos katedra

Lietuvos narystė Europos Sąjungoje, noras perimti pažangią tarptautinę patirtį ir savo patirtimi dalytis tarptautiniu mastu akademinėje visuomenėje lėmė tekstų, išverstų iš anglų kalbos, gausą.

Vien pažvelgus į studentų baigiamųjų darbų literatūros sąrašą, matyti, kad didžiąją sąrašo dalį sudaro literatūra, parašyta anglų kalba. Išversti tekstai svarbūs ne tik dalykiniu požiūriu – iš jų į mūsų kalbą patenka naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie praturtina lietuvių kalbą, neradus tinkamo atitikmens, kuriame naujadarai. Be abejo, puiku, kai vertimas atliekamas profesionaliai, tačiau neretai verčiantys asmenys sustoja prie pirmosios žodyne pateiktos žodžio reikšmės, pernelyg pasitiki interneto vertyklėmis (internete dažniausiai netaisyklingai vadinamomis vertėjais) ar savo kalbos (aptariamam atveju – ne tik anglų, bet ir lietuvių) mokėjimu. Kaip to pasekmę turime tokius „terminus“, kartais aptinkamus net mokslo leidiniuose: *draugiškas gamtai (aplinkai) automobilis, pastatas* (angl. *nature friendly car, building*); *sumuštinio tipo plokštė* (angl. *sandwich panel*), *protingas namas* (angl. *smart house*). Taisyklingi terminai būtų *nekenksmingas gamtai (aplinkai) automobilis, namas, daugiasluoksnė plokštė, išmanusis (intelektinis) namas*. Netaisyklingų terminų vartėjai dažnai teigia, kad laikosi vertimo tikslumo, tačiau iš tikrųjų taip ignoruojama gimtosios kalbos sistema, semantiniai žodžių ryšiai, terminų darybos principai, pamirštama, kad vertimas – tai visų pirma teksto prasmės perteikimas.

Plačiau aptarsime sparčiai populiarėjantį netaisyklingą terminą *liekna statyba*. Studentai apie *liekną statybą* rašo baigiamuosius darbus, informacijos apie šią statybą gausu internete, 2011 m. Lietuvoje įkurtas *Lieknos statybos institutas*. Jei aptariamą žodžių junginį įsitvirtins vartosenoje, atsisakyti jo bus sunku. Terminas išverstas iš anglų kalbos – *lean construction*. Be abejo, jeigu žiūrėsime į pirmąją *lean* reikšmę, tai iš tikrųjų *lean* reiškia *liesas, subtilus, lieknas* (Didysis anglų-lietuvių kalbų žodynas 1988). Tačiau, be šios reikšmės, *lean* reiškia ir *taupus*. Net iš *Didžiajame anglų-lietu-*

vių kalbų žodyne (1988) pateiktų pavyzdžių matyti, kad žodyno leidėjai skaitytojus moko paisyti semantinių ryšių: *lean diet* verčiama kaip *griežta dieta*, nors atskirai *lean* reikšmė *griežtas, -a* nepateikiama. Žodžių junginys *liekna statyba* semantiniu požiūriu nėra galimas, nes mūsų kalboje žodis *lieknas* vartojamas gyvosios gamtos daiktų išvaizdai apibūdinti. *Lietuvių kalbos žodyne* (www.lkz.lt) lieknas apibrėžiamas kaip *laibas, aukštas, dailaus liekmens: liekni ažuolai, liekna liepužėlė, liekna mergaitė*. Šis būdvardis naudojamas ir terminams kurti – su juo sudaromi gyvosios gamtos sąvokas įvardijantys terminai, daugiausiai priklausantys biomedicinos mokslų sričiai: *lieknoji snieguolė, lieknoji plukė, lieknasis loris ir kt.* Statybai apibūdinti kur kas tinkamesnė būtų *lean* reikšmė *taupus, -i*. Lietuvių kalboje, remiantis *Lietuvių kalbos žodynu*, *taupus* gali būti ne tik *žmogus*, bet ir *gamtos gėrybių naudojimas*, ir *mulas, taupios* gali būti ir *grafikų ar charakterio kūrimo priemonės*. Taigi žodžio *taupus* reikšmė daug platesnė, leidžianti sudaryti įvairių semantinių ryšių žodžių junginius. Technikos srities terminai taip pat sudaromi su šiuo būdvardžiu, pvz., *taupioji lemputė, taupusis režimas*. Aptariamasis statybos specifikai apibrėžti šis būdvardis puikiai tiktų: šios (*lean construction*) statybos esmė – vertės kūrimas kiek įmanoma labiau sumažinant klaidų skaičių, neekvojant laiko ir lėšų nereikalingiems darbams atlikti, užtikrinant nuolatinį darbų srautą, tinkamai planuojant darbus. Pastebėtina, kad rūšinis terminas turi būti įvardijuotinės formos. Taigi būtent *taupioji statyba* būtų teiktinesnis terminas, atitinkantis ir šios statybos rūšies esmę, ir lietuvių kalbos žodžių semantinį suderinamumą.

Norėtusi grįžti prie minties, kad anglų kalba, įsitvirtinusi kaip mokslo, verslo, apskritai tarptautinio bendravimo kalba, leidžianti perimti tarptautinę patirtį ir plėsti asmenybės akiratį, daro didelį poveikį lietuvių kalbai. Koks bus tas poveikis – teigiamas ar neigiamas, priklauso nuo verčiančių žmonių abiejų kalbų – ne tik anglų, bet ir lietuvių – mokėjimo ir atsakomybės už gimtąją kalbą.

„Inžinerijos“ nariai džiaugiasi sėkme

Doc. dr. Rimas Mackevičius

VGTV bėgimo mėgėjų klubo „Inžinerija“ nariai dalyvavo rugsėjo 15 d. vykusiame „Vilniaus maratone“. Maratone, sulaukusiame rekordinio 10 tūkst. dalyvių, visą klasikinio ma-

ratono distanciją (42 km ir 195 m) per 3 valandas ir 25 minutes įveikė Algirdas Striuka.

Rugsėjo 28 d. Nidos pusės maratono (21 km) bėgime „Inžinerijos“

raus amžiaus žmonės renkasi į bėgimo mėgėjų klubus. Juos labiau vilioja galimybė išbandyti save, pabendrauti su sveikais, gyvenimo džiaugsmo kupiniais įvairaus amžiaus bėgikais, bėgant pamatyti gražius gamtos ir miestų vaizdus, pajusti malonų nuovargį po bėgimo ir suprasti, kad sportuojantis žmogus vis dar jaunas, net jei perkopė 80-ies metų barjerą.

Klubo nariai džiaugiasi, kad šią vasarą vėl pakilo nauja bėgimo bangą. Esame įpratę matyti tradicines varžybas mūsų krašte nuo 100 iki

300 bėgikų ir labai retai daugiau. Tuo tarpu šiemet gegužės pabaigoje „Nike“ iniciatyva Vilniuje surengtoje bėgimo šventėje bėgo daugiau nei 5 tūkst. dalyvių, o rugpjūčio pabaigoje Vilniaus gatvėmis buvo surengtas vakarinis moterų bėgimas, jame dalyvavo daugiau nei tūkst. gražių ir linksmų bėgikų. Toks bėgimo mylėtojų skaičius netikėtai net ir mums, veteranams.

Dar svarbiau, kad šiemet galbūt dešimteriopai padidėjo bėgiojančių savo malonumui prie upės, parkuose, miško takeliais skaičius.

ISSN 2029-5170



INŽINERIJA

www.vgtu.lt

Redakcija:

vyr. redaktorė **Edita Jučiūtė**
meno redaktorė **Jolanta Šiugždaitė**
kalbos redaktorė **Zita Markūnaitė**
fotografas **Aleksas Jaunius**

Redakcijos adresas:

Saulėtekio al. 11, 415 k., Vilnius
tel. 274 4937, v. 9937
el. p. inzerija@vgtu.lt

SL 342. 3 sp. I. Tiražas 700 egz.
Spausdino UAB „Baltijos kopija“

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.